

Общи условия за застраховка Имуществено за малък и среден бизнес

generali.bg

В сила от 01.02.2019 г.

Общи условия

за застраховка

„Имущество за малък и среден бизнес”

Съдържание

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	03	КЛАУЗА Б2 - СВЛИЧАНЕ И СРУТВАНЕ НА ЗЕМНИ ПЛАСТОВЕ И ПОДПОЧВЕНИ ВОДИ	09
РАЗДЕЛ II. ПРЕДМЕТ НА ЗАСТРАХОВКАТА	03	КЛАУЗА Б3 - ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ	09
РАЗДЕЛ III. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ	03	КЛАУЗА Б5 - ИЗТИЧАНЕ НА ВОДА И ПАРА	09
РАЗДЕЛ IV. ОБЩИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ	03	КЛАУЗА Б6 - УДАР ОТ ТРАНСПОРТНО СРЕДСТВО И ЩЕТИ В РЕЗУЛТАТ НА АВАРИЯ НА ТОВАРО-РАЗТОВАРНИ МАШИНИ, УДАР ОТ ЖИВОТНО	10
РАЗДЕЛ V. СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА 04		КЛАУЗА Б7 - КЪСО СЪЕДИНЕНИЕ И ТОКОВ УДАР	10
РАЗДЕЛ VI. НАЧАЛО, ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР	04	КЛАУЗА Б8 - ДЕЙСТВИЕ НА МОРСКИ ВЪЛНИ	10
РАЗДЕЛ VII. МЯСТО НА ЗАСТРАХОВКАТА	04	КЛАУЗА Б9 - РАЗХОДИ ЗА АЛТЕРНАТИВНО НАСТАНЯВАНЕ	10
РАЗДЕЛ VIII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА И ЛИМИТ НА ОТГОВОРНОСТ	05	КЛАУЗА Б10 - ЗАГУБА НА ДОХОД ОТ НАЕМ	10
РАЗДЕЛ IX. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ	05	КЛАУЗА Б11 - ЩЕТИ ПРИ ПРОМЯНА НА АДРЕС	10
РАЗДЕЛ X. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЗАСТРАХОВАНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА	05	КЛАУЗА Б12 - СТАЧКИ И БУНТОВЕ	10
РАЗДЕЛ XI. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА СТРАНИТЕ ПРИ НАСТЪПВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО СЪБИТИЕ	05	КЛАУЗА Б13 - ДЕКЛАРИРАНЕ НА МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	11
РАЗДЕЛ XII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТИЕ	05	КЛАУЗА В1 - ВАНДАЛИЗЪМ /ЗЛОУМИШЛЕНИ ДЕЙСТВИЯ НА ТРЕТИ ЛИЦА	11
РАЗДЕЛ XIII. ДАВНОСТ, ПРАВО НА РЕГРЕС	07	КЛАУЗА В2 - СЧУПВАНЕ НА СЪКЛА, ВИТРИНИ, РЕКЛАМНИ НАДПИСИ И ТАБЕЛИ	11
РАЗДЕЛ XIV. ОПРЕДЕЛЕНИЯ	07	КЛАУЗА В3 - КРАЖБА ЧРЕЗ ВЗЛОМ	11
РАЗДЕЛ XV. ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	07	КЛАУЗА В4 - ГРАБЕЖ	11
ПРИЛОЖЕНИЕ - КЛАУЗИ	08	КЛАУЗА В5 - КРАЖБА ЧРЕЗ ВЗЛОМ ИЛИ ГРАБЕЖ НА ПАРИ В КАСА И/ИЛИ ТРЕЗОР	12
КЛАУЗА А1 - ПОЖАР, МЪЛНИЯ, ЕКСПЛОЗИЯ, ИМПЛОЗИЯ, СБЪЛСЪК ИЛИ ПАДАНЕ НА ПИЛОТИРАНО ЛЕТАТЕЛНО ТЯЛО, НЕГОВИ ЧАСТИ ИЛИ ТОВАР	08	КЛАУЗА В6 - КРАЖБА ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКО СРЕДСТВО	12
КЛАУЗА А2 - РАЗХОДИ ЗА РАЗЧИСТВАНЕ	08	КЛАУЗА Г1 - ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ	12
КЛАУЗА Б1 - БУРЯ, ГРАДУШКА, ПРОЛИВЕН ДЪЖД, СНЯГ, ЛЕД И ДРУГИ	08	КЛАУЗА Е - ПРЕНОСИМА ЕЛЕКТРОННА ТЕХНИКА/ОБОРУДВАНЕ ИЗВЪН ЗАСТРАХОВАНИТЕ ПОМЕЩЕНИЯ	12
КЛАУЗА Б1-1 - НАВОДНЕНИЕ, ВСЛЕДСТВИЕ НА ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ	09		

РАЗДЕЛ I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. По тези Общи условия „Дженерали Застраховане“ АД, наричано по-нататък Застраховател, сключва договори за застраховка „Имущество за малък и среден бизнес“ с физически или юридически лица, наричани по-нататък Застраховачи.

2. Застраховката е валидна само за местоположението на застрахованите имущества на територията на Република България, посочено в полицата.

РАЗДЕЛ II. ПРЕДМЕТ НА ЗАСТРАХОВКАТА

3. По тези Общи условия се застраховат собствени, наети, предоставени на отговорно пазене или ползвани на друго законно основание от Застраховачия имуществата, в това число:

- 3.1.** административни, търговски, производствени или стопански сгради и складови помещения, като неразделна част от сградите са:
 - 3.1.1.** Веряжените в тях инсталации (газови, електрически, телефонни, водопроводни, канализационни, отоплителни, пожарогасителни, пожарозвештелни, алармени, климатични, вентилационни и други), представляващи неразделна част от сградите, без крайните устройства;
 - 3.1.2.** асансьорите;
 - 3.1.3.** трайно монтираните подови настилки;
 - 3.1.4.** вратите и прозорците;
 - 3.1.5.** трайно монтираните осветителни тела;
- 3.2.** техника и уреди (офис оборудване, електронна техника);
- 3.3.** преносими компютри, мобилни телефони и друга нестационарна техника;
- 3.4.** машини, съоръжения, оборудване;
- 3.5.** обзавеждане на сгради, стопански инвентар;
- 3.6.** други дълготрайни материални активи (ДМА);
- 3.7.** разходи за придобиване на ДМА, незавършено строителство (с издаден акт образец 14 и при специални условия);
- 3.8.** ведомствени транспортни средства за вътрешно обслужване на застрахованите обекти (без МПС с регистрационен номер, плавателни съдове и въздухоплавателни средства);
- 3.9.** стокано-материални запаси: материали, продукция, стоки и незавършено производство, собствени и взети на консигнация стоки;
- 3.10.** други имущества (индивидуализирани по опис);
- 3.11.** чужди имущества, наети, претети за ремонт, обработка или съхранение - застраховат се, ако същото се владее или ползва от Застраховачия на законно основание.

4. Съгласно специални условия и срещу допълнителна премия могат да се застраховат:

- 4.1.** имущество от особен вид: парични средства в каси или в трезори, благородни метали и накити или предмети от тях, единични марки, филателни, нумизматични и други колекции, книги и ръкописи, скъпи кожи и кожени изделия, гоблени, антикварни предмети, произведения на изкуството с висока художествена стойност, документи, ценни книжа, картотеки, чертежи, магнитни ленти и дискове и други носители на информация;
- 4.2.** хотели, намиращи се извън зоната на бреговата линия (плажовете) и/или извън зоната попадаща под въздействието/ влиянието на морски вълни;
- 4.3.** завършени инженерни съоръжения - пътища, освен ако не са в рамките на обекта, тунели, мостове, язовири, канали, докове и други;
- 4.4.** мелници – сгради и съвкупно имущество в тях;
- 4.5.** бензиностанции, газостанции и метан станции;
- 4.6.** имущество, служещо за производство и/или вторична преработка и/или формоване на пластмаси, полимери и гумени изделия;
- 4.7.** производствени обекти от първопреработвателна и първообработваща промишленост;
- 4.8.** оранжерии;
- 4.9.** ветрогенератори, фотоволтаични централи, както и всякакво имущество за производство на електроенергия;
- 4.10.** газози, нафтови котли или котли на твърдо гориво, слънчеви батерии и сателитни антени;
- 4.11.** огради, басейни, подпорни зидове и стени;
- 4.12.** имущество, намиращо се извън сградите, включително кладенци, беседки, ВиК мрежи, електро и телекомуникационни инсталации, настилки, тротоари и други подобни, намиращи се на територията на застрахования обект;
- 4.13.** музикални инструменти.

5. Не се застраховат по тези Общи условия:

- 5.1.** земи;
- 5.2.** трайни насаждения;
- 5.3.** стаини и декоративни растения;
- 5.4.** животни, птици, риби и кошери с пчели;
- 5.5.** моторни превозни средства с гържавен контролен номер и прикачените към тях ремаркета;
- 5.6.** релсови превозни средства, плавателни съдове и въздухоплавателни средства и свързаните с тях имуществени и неимуществени интереси и отговорности;
- 5.7.** имущества и дейности, подлежащи на застраховане по други условия;
- 5.8.** движимо имущество, което се намира и съхранява на открито, освен ако не е предназначено за съхранение и употреба на открито;
- 5.9.** ВиК мрежи, електроразпределителни и електропреносни мрежи, телекомуникационни мрежи, тръбопроводи, газопроводи, освен ако не се намират на територията на застрахования обект или в радиус до 300 м. от застрахованото имущество;

- 5.10.** мини - открити и закрити, включително намиращото се в тях движимо имущество;
- 5.11.** обекти за производство и/или утилизация и/или съхраняване на боеприпаси и оръжия;
- 5.12.** обекти за преработка, съхранение или разпределение на нефт, нефтени продукти или природен газ;
- 5.13.** имущество, което се намира на територията на атомни централи;
- 5.14.** обекти в процес на изграждане или обекти в процес на ремонтни дейности, които са предмет на друга застраховка.

РАЗДЕЛ III. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

- 6.** Застрахователят осигурява застрахователна защита по избрано от Застраховачия покритие - по Основно покритие (клаузи А1 и А2) в комбинация с допълнителни клаузи по избор на Застраховачия.
- 7.** По договореност Застрахователят може да предостави допълнителна застрахователна защита по специални условия или клаузи, които се записват в предложението за застраховане и в полицата или в приложението към нея.
- 8.** По тези Общи условия се покриват преките материални вреди на застрахованите имущества, настъпили през периода на застраховката в резултат от застрахователните събития, определени в застрахователната полица като покрити рискове. Последващи материални вреди се обезщетяват само, ако са в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото застрахователно събитие и не са посочени като Общи и/или Специални изключения по настоящите Общи условия.
- 9.** При желание на Застраховачия и срещу допълнителна застрахователна премия новозакупени или придобити през периода на застраховката имущества, попадащи към една от групите по т. 3 могат да бъдат включени в застрахователното покритие. Промените се отразяват в добавък към застрахователната полица, а премията се изчислява пропорционално на времето, оставащо до изтичането на срока на застраховката.
- 10.** Застрахователят обезщетява Застрахования отделно за разходите, които е направил за ограничаване на вредите, когато е действал с необходимата за случая грижа, дори ако усилията му са останали безрезултатни. В този случай Застрахователят може да бъде задължаван и над застрахователната сума, когато разходите са били направени в изпълнение на неговите указания.
- 11.** Клаузите от основното и допълнителни покрития са отделни приложения към настоящите Общи условия и представляват неразделна част от тях.

РАЗДЕЛ IV. ОБЩИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ

- 12.** Застраховката не покрива щети, настъпили в резултат на:
 - 12.1. ядрени рискове** – за свързани с тях материални вреди, разходи или отговорности от всякакъв вид, директно или индиректно възникващи в резултат на ядрена или атомна експлозия, йонизираща радиация или радиоактивно замърсяване от ядрено гориво или от отпадъците в резултат на разграждането му;
 - 12.2. военни рискове** – военни действия от всякакъв вид, неприятелско нахлуване – с или без обявяване на война, и/или извънредно положение, гражданска война, революция, въстания, размирици, преврати; безредици, улични вънления, стачки, както и от предприетите от правителството или група гържавна институция мерки за предотвратяване, локализиране или прекратяване на същите;
 - 12.3. терористичен акт** - всяко действие, извършено с намерението да бъде оказано въздействие върху едно или друго правителство и/или да бъде предизвикан масов страх и смут в обществеността, което действие включва употреба на сила или насилие от страна на дадено лице или група (групи) от хора, независимо дали действат от свое име или от името на дадена организация (организации) или във връзка с такива, които са ангажирани с политически, религиозни или идеологически цели;
 - 12.4. лишаване от ползване**, конфискация, реквизиция, принудително одържавяване и други подобни действия на гържавните власти;
 - 12.5. обезценки, генгуби и пропуснати ползи**, възникнали като последица от настъпили застрахователни събития, както и всякакъв вид глоби и неустойки, наложени във връзка с тях;
 - 12.6. рискове, свързани със замърсяване на околната среда** - постепенното въздействие на физическите, химичните или биологичните свойства на водите, вкл. и подпочвените, на почвата или въздуха;
 - 12.7. нарушени строително - технически норми и изисквания, некачествено проектиране, изпълнение или използване на дефектни материали**, вътрешно архитектурни и строителни промени, свързани с електростанцията, ВиК, и други подобни, извършени в нарушение на нормативните изисквания и/или от неспособни лица, строителен недостатък (включително проявил се по време на експлоатация), недоброръчен ремонт и/или неотстранени повреди от по-рано настъпили събития;
 - 12.8. неправилно или безотговорно съхранение и експлоатация** на имуществото в нарушение на утвърдените технологии и стандарти и/или изисквания, предписания от производител, компетентен орган или от Застрахователя, а също така и гържачи се на умисъл или гърба небрежност от страна на Застрахования, неговите представители и/или служители;
 - 12.9. поставянето на избухливи, запалителни вещества или открити източници на огън** в близост до застрахованите имущества, освен когато това се налага от естествено протичане на производствения процес, при спазване на всички норми и изисквания;

12.10. умишлени действия на Застрахования, негов съпруг/а, роднини по права линия, лица работещи под негов контрол, служители или съдружници, както и други лица, които живеят с него в едно домакинство, или лица, които са допуснати до застрахованото имущество със знанието или съгласието им;

12.11. преки и/или последващи вреди и загуби в резултат на влага, плесен, мухъл, ферментация, изпарения, загуба на тегло, естествени фюри, промяна на цвета, а също и вреди, нанесени от птици и животни;

12.12. преки вреди и загуби в резултат фабричен или скрит дефект, износване на части, разкъсване, счупване или авария на машини, механически смущения, употреба на неподходящи материали, лошо изпълнение, проектантска грешка, амортизация, лошо, неправилно и/или неподходящо поддържане;

12.13. електрическа или механична повреда, като това изключение не се отнася за загуби или щети върху части от застрахованото имущество, което е повредено като пряко следствие от риск, покрит по клауза Б7 – „Късо съединение и токов удар“ или риск, който не е изключен по друг начин;

12.14. преки вреди и загуби в резултат на корозия, износване, изхабяване и умора на материала, окисляване, образуване на котлен камък;

12.15. преки или последващи щети върху застрахованото имущество, причинени от прекъсване в подаването на ток, вода или газ;

12.16. извършвани ремонтни, строителни и/или монтажни работи в застрахования обект.

13. По тази застраховка не подлежат на застраховане търговски гружества и еднолични търговци, обявени в несъстоятелност или които са в производство по обявяване в несъстоятелност.

14. Застрахователят не предоставя застрахователно покритие и не е отговорен да заплати каквото и да е обезщетение или да предостави каквато и да е облага по настоящата полица, в случай че предоставянето на това покритие, изплащането на такава обезщетение или предоставянето на такава облага съставлява санкционирано, забранено или ограничено действие, съгласно:

14.1. резолюция на Обединените Нации;

14.2. търговски или икономически правила, закони или регламенти на Европейския Съюз, Великобритания или САЩ;

14.3. законодателството на Република България.

15. По тази застраховка не са покрити загуби, директно или косвено произлизащи от кибер рискове, включително:

15.1. загуба, промяна, повреда или

15.2. намаляване на функционалността, възможностите за ползване или работата на компютърна система, хардуер, програма, софтуер, данни, информационноохранилище, микрочип, интегрална схема или друго подобно устройство в компютърно или друго оборудване, независимо дали е собственост на Застрахователя или не, освен ако тези загуби не произлизат от риск, покрит по условията на застрахователната полица.

РАЗДЕЛ V. СКЛЮЧВАНЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА

16. Договорът за застраховка се сключва в писмена форма като застрахователна полица между Застрахователя и Застрахователя, който може при условията на застрахователния договор да бъде и Застрахован или Трето ползващо се лице. Когато Застрахователят не е и застраховано лице по договора, застрахованият собственик на имуществото задължително се индивидуализира в полицата.

17. Застраховката може да бъде сключена и в полза на трето лице, като в тези случаи, в полицата или Добавък към нея трябва да бъдат посочени и имената, съответно наименованието, и адреса на това лице или начина, по който то може да бъде определено.

18. Застраховката се сключва въз основа на попълнено от Застрахователя писмено предложение. Преди сключване на договора за застраховка, Застрахователят има право да извърши оглед на имуществото, като се запознае с техническото му състояние и мерките за безопасното му съхранение.

19. При сключване на застраховката Застрахователят е длъжен да отговори на всички писмено зададени му от Застрахователя въпроси и да посочи всички обстоятелства, които са му известни или при положена от негова страна грижа са могли да му бъдат известни и имат съществено значение за оценката на риска и условията, при които може да се сключи застраховката.

20. Застрахователното покритие не е в сила през първите десет дена от срока на действие на застраховката по отношение на застрахователни рискове, при които точната дата на настъпване не може да бъде потвърдена с документ, издаден от компетентен орган за противопожарна и аварийна безопасност, хидрология и метеорология, правоохранителни органи или електроразпределително дружество или с друг официален документ. Това изискване не се прилага при подновени, без прекъсване, застраховки.

РАЗДЕЛ VI. НАЧАЛО, ВРЕМЕТРАЕНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ДОГОВОР

21. Застраховката се сключва за срок от 1 (една) година, освен ако не е уговорено друго. Страните могат да договорят автоматично удължаване срока на договора по реда на чл. 353, ал. 1 от Кодекса за застраховането, което следва да бъде изрично посочено в полицата.

22. Периодът на застрахователното покритие започва да тече от часа и датата, посочени за начало на същия в полицата, при условие, че е платена цялата застрахователна премия или първата вноска – при разсрочено плащане, освен ако страните писмено са уговорили друг начален момент. Периодът на застрахователно покритие изтича на часа и да-

тата, посочени в полицата за негов край или в момента на предсрочно-то му прекратяване.

23. Застрахователният договор може да бъде прекратен предсрочно едностранно от Застрахователя без предизвестие, ако Застрахователят, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер съзнателно е обявил неточно или е премълчал обстоятелство, при наличието на което Застрахователят не би сключил застрахователния договор. В този случай договорът може да бъде прекратен в едномесечен срок от узнаването на обстоятелството. Застрахователят задържа платените премии и има право да иска плащането им за периода до прекратяването на договора.

23.1. Ако преди прекратяване на договора на основание т. **23** е настъпило застрахователно събитие, Застрахователят отказва изцяло изплащането на застрахователно обезщетение, ако неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие за настъпване на събитието;

23.2. Когато неточно обявеното или премълчаното обстоятелство е оказало въздействие само за увеличаване размера на щетите, Застрахователят може да намали обезщетението, съобразно съотношението между размера на платената премия и на премиата, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

24. Застрахователният договор може да бъде прекратен едностранно без предизвестие от Застрахователя, чрез мотивирано писмено уведомление, като прекратяването настъпва в 24:00 часа на датата на получаването му от Застрахователя.

25. Застрахователният договор може да бъде прекратен по всяко време с писмено седемдневно предизвестие от Застрахователя, изпратено до Застрахователя на последния посочен адрес. Договорът се прекратява след изтичане на седемдневния срок от получаване на предизвестието.

26. При предсрочно едностранно прекратяване на застрахователния договор по смисъла на т. **24** и т. **25** от настоящите Общи условия Застрахователят има право на връщане на част от платената застрахователна премия, която съответства на неизтеклия застрахователен период от дни, изчислена пропорционално и намалена с разходите на Застрахователя за сключването и поддържането на застрахователния договор, направени до датата на прекратяването.

27. Застрахователят може да поиска изменението на застрахователния договор, ако Застрахователят, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер съзнателно е обявил неточно или е премълчал обстоятелство, при наличието на което, договорът би бил сключен от Застрахователя, но при други условия. Това право може да бъде упражнено в едномесечен срок от узнаването на обстоятелството.

27.1. Ако Застрахователят не приеме предложението за промяна в двуседмичен срок от получаване на същото, договорът се прекратява. Застрахователят задържа платените премии и има право да иска плащането им за периода до прекратяването на договора;

27.2. Ако преди узнаването на съзнателно обявеното неточно или премълчано обстоятелство, при което Застрахователят би сключил договора при други условия, настъпи застрахователно събитие, Застрахователят отказва изплащане на застрахователното обезщетение, ако обстоятелството е оказало въздействие за настъпването на събитието;

27.3. Когато обстоятелството по т. **26** е оказало въздействие само за увеличаване на щетите, Застрахователят може да намали обезщетението, съобразно съотношението между размера на платената премия и на премиата, която трябва да се плати според реалния застрахователен риск.

28. Ако Застрахователят, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер несъзнателно неточно е обявил обстоятелство, имащо значение за сключване на застрахователния договор и за определяне на риска, за което Застрахователят писмено му е поставил въпрос, всяка от страните по договора може в двуседмичен срок от узнаване на това обстоятелство да предложи изменение на договора.

28.1. Ако другата страна не приеме предложението в двуседмичен срок от получаването му, страната отправя предложението, може да прекрати договора, за което писмено уведомява другата страна. В този случай, Застрахователят възстановява частта от премиата, която съответства на неизтеклия период на застрахователно покритие по договора. В случай на дължимо застрахователно обезщетение за събитие настъпило през срока на действие на застраховката до нейното прекратяване, Застрахователят ще уържи от размера на обезщетението възстановената част от премиата. Ако преди изменението или прекратяването на договора, съгласно предходното изречение настъпи събитие, Застрахователят дължи обезщетение, но може да намали същото съобразно съотношението между размера на платените премии и премиите, които трябва да се платят според реалния застрахователен риск.

РАЗДЕЛ VII. МЯСТО НА ЗАСТРАХОВКАТА

29. Застрахователната защита по тези Общи условия се предоставя само за застраховани имущества, находящи се на адреса посочен в полицата. В случаите, когато Застрахователят възнамерява да предоставя съществено имущество за обработка, съхранение, ремонт и други подобни на друг адрес, той трябва предварително писмено да уведоми Застрахователя за това, като за да бъде предоставяно застрахователното покритие за тези имущества и на допълнителния адрес, между страните следва да бъде сключен Добавък, в който да бъде посочен адреса и конкретното имущество.

30. Застрахователят предоставя застрахователна защита за движимо имущество само и доколкото то се намира на адреса посочен в полицата.

та. Това ограничение не се прилага в случаите, когато в застрахователната полица е покрита Клауза Б11, както и когато с цел да бъде предпазено от увреждане или позиране поради предстоящо или настъпило застрахователно събитие, застрахованото имущество или част от него е било временно извън адреса посочен в полицата.

РАЗДЕЛ VIII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА СУМА И ЛИМИТ НА ОТГОВОРНОСТ

31. Застрахователната сума (лимитът на отговорност) на застрахованите имущества се посочва от Застрахования/Застраховачия и се записва в застрахователната полица и може да бъде определена в български лева или в чуждестранна валута, както следва:

31.1 За движимото и недвижимото имущество (без материални запаси): възстановителната или действителната стойност на активи към датата на сключване на застраховката. Ако тези активи, поради дълготрайна употреба не могат да бъдат използвани по предназначението си от Застрахования и са обезценени (физически и/или технически амортизирани) с повече от 75%, за действителна се приема стойността, за която същите могат да бъдат продадени (пазарната им или ликвидационната им стойност) или реализирани като вторични суровини;

31.2 За материалните запаси - стойността, представляваща цената на придобиването им или тяхната себестойност (действително вложението от Застрахования разходи до датата на застрахователното събитие). Застрахователната сума може да бъде договорена:

31.2.1 като фиксирана величина - стойността на средната месечна наличност в складовете на Застрахования за предходните 12 (дванадесет) месеца или въз основа на деклариран очакван месечен оборот;

31.2.2 на база периодичното ѝ деклариране - съгласно клауза „Деклариране на материални запаси“;

31.3 За други имущества (по опис) - посочва се застрахователна сума (действителна/ възстановителна стойност, друга) за всяко отделно имущество и начина на нейното формиране;

31.4 Застрахователната сума по рискове „Счупване на стъкла, витрини, рекламни надписи и табели“, „Вандализъм/злоумишлени действия на трети лица“, „Изтичане на вода и пара“ и „Късо съединение и токов удар“ се определя въз основа на договорени между Застраховачия и Застрахователя лимити за едно събитие и за срока на застраховката, без прилагане на пропорционално обезщетяване в случай на подзастраховане.

32. Застраховачият носи пълната отговорност за определяне на застрахователните суми, а записаните в застрахователната полица стойности са максимална отговорност на Застрахователя за групата застраховани имущества или на всяка вещь, която е застрахована по опис.

33. Застрахователната сума може да се определи и въз основа на договорени между Застраховачия и Застрахователя лимити за едно събитие и/или за срока на застраховката, без прилагане на пропорционално обезщетяване в случай на подзастраховане, което следва да бъде изрично посочено в застрахователната полица.

34. Когато друго не е уговорено се приема, че Застраховачият/Застрахованият е посочил действителната стойност на имуществото като застрахователната сума по договора за застраховка.

35. В рамките на срока на застраховката застрахователните суми могат да бъдат актуализирани по желание на Застраховачия срещу заплащане на допълнителна премия, чрез сключване на добавък към застрахователния договор.

36. Ако към датата на настъпване на застрахователното събитие се установи, че е налице:

36.1 подзастраховане - застрахователната сума е по-ниска от действителната/ възстановителната стойност на застрахованото имущество, и в случай че то погине или бъде повредено, обезщетението се определя според съотношението между застрахователната сума и действителната, съответно възстановителната стойност (пропорционално обезщетяване). Това не се отнася за случаите, когато имуществата са застраховани с договорени лимити, съгласно т. **33**;

36.2 надзастраховане - застрахователната сума е по-висока от действителната/ възстановителната стойност на застрахованото имущество, договорът остава в сила, като всяка от страните може да поиска застрахователната сума да се намали до размера на действителната, съответно възстановителната стойност (надзастраховане).

37. При частични вреди на застрахованото имущество, след тяхното обезщетяване, то се счита застраховано за застрахователна сума, равна на разликата между първоначално уговорената застрахователна сума и изплатеното обезщетение.

РАЗДЕЛ IX. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ

38. Застрахователната премия е сумата, която Застраховачият заплаща на Застрахователя и срещу която Застрахователят покрива договорените по полицата застрахователни рискове. Застрахователната премия се определя от Застрахователя в зависимост от срока на застраховката и застрахователния период, застрахователната сума, респективно лимитите на отговорност, рисковите обстоятелства и желаното застрахователно покритие.

39. Съгласно настоящите Общи условия застрахователната премия се определя за един застрахователен период от една година, освен ако в полицата не е уговорено друго.

40. Застрахователната премия се заплаща еднократно или разсрочено, на вноски, уговорени в полицата.

40.1. В случай че застрахователната премия е определена в чужда валута, същата се заплаща в левовата равностойност, определена по централния курс на БНБ за тази валута, за деня на плащането.

41. Застрахователното покритие по договора е в сила от 00:00 ч на деня следващ деня на заплащането на застрахователната премия или първата вноска от нея на уговорената в полицата дата.

42. Ако застрахователният договор е сключен при разсрочено плащане на застрахователната премия, Застраховачият е длъжен да плаща съответните вноски на датите, посочени в застрахователната полица.

42.1. Ако Застраховачият не е платил някоя от разсрочените вноски от застрахователната премия на определената дата и страните не са уговорили писмено отлагане на плащането, застрахователният договор се прекратява автоматично и не е в сила от 00:00 часа на 16-ия ден, следващ датата, посочена в полицата и на която е дължима съответната разсрочена вноска.

42.2. Когато е настъпило застрахователно събитие преди застрахователната премия да е издължена изцяло, Застрахователят може да утвърди размера на неиздължената премия от размера на застрахователното обезщетение.

РАЗДЕЛ X. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЗАСТРАХОВАНИЯ ПО ВРЕМЕ НА ДЕЙСТВИЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА

43. Правото за получаване на застрахователно обезщетение зависи от изпълнението от страна на Застрахования на неговите задължения по договора за застраховка, в това число задължението за заплащане на застрахователната премия в уговорения срок и размер и задължението за обявяване на всички обстоятелства, които са от съществено значение за риска.

44. Застраховачият има право да възстанови застрахователното покритие до размера на първоначално уговорената застрахователна сума, когато това покритие е намалено, вследствие на обезщетения от Застрахователя частични вреди на застрахованото имущество, като това се извършва със сключване на Добавък и при заплащане на допълнителна премия от Застраховачия;

45. Застрахованият е длъжен:

45.1. да pazi и ползва застрахованото имущество с грижата на добър стопанин и да го поддържа със същата грижа в добро техническо състояние, обезопасено с всички изискуеми, съгласно закона мерки за безопасност;

45.2. да спазва действащите законови правила и нормите за пожарна безопасност, както и да изпълнява предписанията на противопожарни и други органи относно съхранението и поддържането на застрахованото имущество и да предприема всички необходими мерки за предотвратяване настъпването на застрахователно събитие или ако такова е настъпило - за ограничаване размера на вредите;

45.3. да осигурява достъп на Застрахователя (или негов представител) за проверка на състоянието на застрахованите имущества, както и данни, документи и други доказателства във връзка с установяване на събитието и размера на вредата;

45.4. да изпълнява дадените от Застрахователя, при сключване на застраховката или след извършване на проверки, предписания за отстраняване източниците на опасност и подобряване на мерките за безопасност в указаните срокове;

45.5. да съхранява цялата документация, отнасяща се до застрахованите имущества и интереси, така че при настъпване на застрахователно събитие тя да не може да бъде повредена, унищожена или загубена;

46. През времетраене на застраховката, Застрахованият е длъжен в рамките на 7 (седем) дни писмено да уведомява Застрахователя за новонастъпили обстоятелства, които имат значение за риска и за които Застрахователят е поставил писмено въпроси, при сключване на застраховката, включително за:

46.1. всяка промяна на указания в застрахователния договор постоянен адрес или адрес за кореспонденция и да съобщи на Застрахователя новия си адрес. До получаване на съобщението за промяна на адреса от страна на Застрахователя съобщенията, изпратени от него на адреса на Застраховачия, обявен в застрахователния договор, се смятат за връчени и получени от Застраховачия с всички предвидени в закона или договорно правни последици.

46.2. всяка промяна в собствеността на застрахованите имущества;

46.3. всяко съществено изменение в ползването на имуществата или дейността на Застрахования.

47. Ако Застрахованият не изпълни задълженията, посочени в т. **46** и т.

49 Застрахователят има право да прекрати застрахователния договор. Ако неизпълнението е оказало въздействие за настъпване на застрахователно събитие, Застрахователят има право да откаже изцяло или частично заплащането на обезщетение и/или да прекрати застрахователния договор.

РАЗДЕЛ XI. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА СТРАНИТЕ ПРИ НАСТЪПВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО СЪБИТИЕ

48. При настъпване на застрахователно събитие, Застрахованият е длъжен:

48.1. в срок не по-дълъг от три дни от узнаването за него да уведоми (предаде претенция) Застрахователя чрез попълване на Уведомление за настъпила щета по образец на Застрахователя. При застрахователно събитие, покрито по клаузи **A1, B1, B3, B4, B5 и B6** – да уведоми писмено Застрахователя в срок до 24 /двадесет и четири/ часа от узнаване за настъпването на застрахователното събитие;

48.2. да предостави всички необходими документи и информация за оказване на претенцията си към Застрахователя по основание и размер;

48.3. да не променя състоянието на увреденото имущество или да не предприема действия, които биха увеличили размера на щетите, без разрешение от Застрахователя;

48.4. да извърши необходимите действия за ограничаване на щетите от застрахователното събитие и да следва указанията на Застрахователя.

48.5. да осигури свободен достъп на Застрахователя до увреденото имущество и източника на щетата;

48.6. да предоставя на Застрахователя или на негов представител писмено поискана информация, данни и/или документация - плановете, спецификации, счетоводни книги, фактури и други доказателства във връзка с предявения иск, както и за произхода, причините и обстоятелствата за възникване на вредите.

48.7. да уведоми Застрахователя за получено обезщетение, за причините от заявеното събитие вреди, предоставено от причинителя на вредата, трето лице или друг застраховател;

48.8. да уведоми Застрахователя, ако има валидна застраховка при друг застраховател за същото имущество и при сходни покрития;

48.9. при предявяване на съдебен иск, който може да доведе до плащане на обезщетение по клауза Г1:

48.9.1. да уведоми Застрахователя най-късно 7 дни преди първото съдебно заседание по делото, като даде информация за съда, пред който ще се разглежда, номера и годината на делото, датата на първото заседание и размера на иска;

48.9.2. да привлече застрахователя като трето лице - помагач в съдебния процес;

48.9.3. да не извършва плащане и да не признава иска, без писменото съгласие на Застрахователя;

49. Застрахователят има право да откаже плащането на обезщетение, ако Застрахованият не е изпълнил задълженията си в сроковете по т. 48 с цел да попречи на Застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от Застрахователя.

50. Вредите се установяват чрез оглед от представители на Застрахователя и/или вещи лице в присъствието на Застрахования или негов упълномощен представител. Когато, по необходимост или по преценка на Застрахователя, се ползват вещи лица, направените разходи са за сметка на Застрахователя.

51. В случай, че Застрахованият не е съгласен с направената оценка, той може да използва вещи лице за своя сметка. Когато има различие между двете оценки и не се стигне до споразумение, двете страни посочват трето вещи лице - арбитър, разходите за който се поделят. Неговото заключение е окончателно.

52. Необходими документи за доказване настъпването на застрахователното събитие и размера на щетата:

52.1 документи, удостоверяващи размера на щетата, в т.ч. фактури, счетоводни справки, извлечения от книгата за ДМА, складови разписки, калкулации, инвентаризационни описи, касова книга и други документи, предварително осчетоводени и заверени с печати и подписи на материално-отговорните лица.

52.2 за застрахованите недвижими имущества - документ за собственост;

52.3 за застрахованите движими имущества Застрахованият представя документ за собственост /фактура, счетоводни документи, митническа декларация или други документи/.

52.4 писмено уведомление за банкова сметка с титуляр - лицето, имащо право да получи застрахователно обезщетение (собственик, изрично упълномощено лице от собственика, трето ползващо се лице);

52.5 официални документи от оторизирани органи (Служба за пожарна и аварийна безопасност, Районно полицейско управление /РПУ/, Хидро - метеорологична служба /ХМС/, следствени и съдебни органи, Геофизичен институт към БАН и други) за доказване на събитието и причините за възникването му (чертежи, фотоснимки, анализи, експертизи и др.), когато събитието не е било отразено чрез средствата на масово освещаване и не може да се докаже по анкетен път. По анкетен път събитието се доказва от комисията, извършваща огледа на щетите, като се имат предвид белезите от настъпилото застрахователно събитие по застрахованото имущество и по други обекти в околността, като наблюденията и заключението на комисията се отразяват в опис на вредите, изготвян при огледа;

52.6 други писмено поискани от Застрахователя документи съобразно конкретния случай. При необходимост Застрахователят участва в спасяването на застраховано имущество като посочва необходимите мерки за това, води преговори и сключва споразумения с трети лица от името на Застрахования във връзка с ликвидацията на щетите.

РАЗДЕЛ XII. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

53. Размерът на застрахователното обезщетение се определя в рамките на застрахователната сума за съответното имущество (при дълготрайни материални активи), за групата имущества (при материалните запаси) или съобразно лимитите на отговорност за едно събитие и за срока на застраховката. Размерът на обезщетението за вреди от едно или повече застрахователни събития през един застрахователен период не може да надвишава застрахователната сума за конкретното имущество, група или договорения лимит.

53.1 Ако в застрахователната полца е уговорено, че застрахователната сума на имуществата ще включва и данък добавена стойност /ДДС/, в застрахователното обезщетение съответно ще се включва:

53.1.1 при пълна загуба - тази част от ДДС, която подлежи на реално възстановяване по данъчен кредит, ако има такъв в случаите, предвидени от закона.

53.1.2 при частична вреда - платения ДДС срещу предоставяне на данъчна фактура в оригинал.

54. Когато застрахователната сума е определена в чуждестранна валута, застрахователното обезщетение се изплаща в левовата равностойност на валутата на застрахователната сума, по официалния курс на БНБ в деня на настъпване на застрахователното събитие.

55. В случай на настъпване на застрахователно събитие, се прилага следната база за уреждане на щетата:

55.1 За имущества, застраховани на база възстановителна стойност:

55.1.1 ако имуществото е ремонтирано, повторно изградено или подменено в срок от 2 (две) години от датата на настъпване на щетата, се обезщетяват действителните разходи, направени от застрахованото лице или от негово име за подмяна, ремонт или повторно изграждане с нови материали от същия вид и качество, които от тези разходи са по-малки;

55.1.2 не се обезщетяват разходи, които са завишени поради влизане в сила на закон, наредба, постановление или друг нормативен акт, който регламентира или ограничава изграждане, монтиране, ремонт, възстановяване, разрушаване, обитаване, експлоатация или друго ползване на имущество на застрахования обект;

55.1.3 ако имуществото не е ремонтирано, повторно изградено или подменено в срок от 2 (две) години от датата на настъпване на щетата, се обезщетява действителната стойност към датата на събитието.

55.2 За имущества, застраховани на база действителна стойност, размерът на вредите се намалява с определен от Застрахователя и/или вещи лице процент на овехтяване /обезценка/, съобразно състоянието на имуществото към датата на настъпване на застрахователното събитие.

55.3 За стоково - материални запаси - обезщетяват се необходимите разходи за подмяна на повредените артикули в същото помещение или обект с други такива от същия вид и качество каквото те са имали непосредствено преди настъпването на щетата, както следва:

55.3.1 стоково-материални запаси, застраховани на база фиксирана стойност (средна месечна наличност или среден месечен оборот) - действителният размер на вредите, удостоверен със счетоводни документи или въз основа на показанията на касов апарат с фискална памет. В случай че стойността на наличните материални запаси към датата на събитието е по-висока от застрахователната им сума, размера на вредата се редуцира в зависимост от степента на подзастраховане към датата на застрахователното събитие.

55.3.2 стоково - материални запаси, застраховани по Клауза Б13 - „Деклариране на материални запаси“ - действителният размер на вредите, до размера на договорената сума.

55.4 По отношение на плановете, чертежи, документи, данни и програми за електронна или електромеханична обработка на информация, се обезщетяват разходите за възстановяване на унищожените данни от копия или от оригинали.

56. При изплащане на цялата застрахователна сума за увредено имущество, Застрахователят има право да придобие останките (запазените части) и да се разпореджа с тях въз основа на нотариално заверено пълномощно от Застрахования.

57. По договореност между страните вместо чрез плащане на обезщетение претенцията може да бъде уредена чрез ремонт и/или замяна на увреденото имущество, извършена от Застрахователя или от трети лица по негова поръчка.

58. От обезщетението се приспада стойността на останките (запазени части и вторични суровини) от увреденото имущество, като общата стойност на намалението по тази точка не може да надвишава 25% от действителната/възстановителната стойност на увредените имущества.

59. От размера на застрахователното обезщетение се приспадат сумите, които Застрахованият е получил като обезщетение от причинителя на вредата, неговия Застраховател или трети лица във връзка с нанесените щети.

60. При определяне на размера на дължимото обезщетение се приспада договореното самоучастие на Застрахования.

61. Отговорността на Застрахователя за имущества, застраховани срещу лимит на отговорност без прилагане на пропорционално обезщетяване при подзастраховане, е до размера на действителните щети, включително разходите за ограничаване или намаляване на вредите, доколкото са целесъобразно направени, но не повече от договорените лимити на отговорност.

62. Когато за едно имущество право са сключени два или повече застрахователни договора при еднакви покрити застрахователни рискове, като сборът на отделните застрахователни суми надвишава действителната/възстановителната стойност на застрахованото имущество, Застрахователят отговаря в такава пропорция, в каквато застрахователната сума по сключената застраховка се отнася към общата застрахователна сума по всички застраховки. Застрахованият е длъжен да уведоми всички застрахователи за наличието и на други застрахователни договори, като посочи другите застрахователи и застрахователните суми по сключените с тях договори.

63. Застрахователят не дължи обезщетение за разходите за направени конструктивни или проектни промени, допълнения или подобрения на увредените имущества, направени след настъпването на застрахователното събитие.

64. За приключване на образуваната преписка Застрахователят може да изисква от Застрахования да представи заключително постановление от органите на досъдебното производство или влязъл в сила съдебен акт срещу установения извършител на престъплението във връзка с настъпилото застрахователно събитие.

65. Преди изплащане на обезщетение по Клаузи В1, В2, В3, В4 и В6, Застрахователят е в правото си да изиска от Застрахования да му представи окончателното постановление от органите на предварителното производство или Прокуратурата с оглед доказване на претенцията по основание и размер.

66. Застраховката на парични средства в брой е валидна, само ако същите се съхраняват в постоянно обитаеми сгради и се съхраняват в трайно прикрити към масивна сграда метални каси и сейфове.

67. Застрахователят отказва изплащане на обезщетение:

67.1. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение;

67.2. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от Застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице;

67.3. в случаите на неизпълнение на задължения, предвидени в настоящите Общи условия, за които изрично е посочено, че водят до отпак;

67.4. в случаите на неизпълнение на други задължения, които са значителни с оглед интереса на Застрахователя;

67.5. в други случаи, посочени в закон, Кодекса за застраховането (КЗ), тези Общи условия или издигнати към тях Специални условия, договореното в полицата или добавъци към нея.

68. При настъпване на застрахователно събитие Застрахователят се задължава да се произнесе по претенцията за изплащане на застрахователно обезщетение в срок до 15 работни дни, от представянето на всички необходими доказателства, изискани от него с цел установяване на застрахователното събитие и вредите от него, като:

68.1. определи и изплати размера на обезщетението;

68.2. мотивирано откаже плащането.

69. В определени случаи, след доказване на основанието и приблизителния размер на дължимото обезщетение, Застрахователят може да изплати част от него и предварително /авансово/, преди приключване на възстановителните работи, като размерът не може да надвишава 50% от предварителния размер на обезщетението.

70. Застрахователят може да отложи изплащането на обезщетението, когато по повод на застрахователно събитие, покрито по тази застраховка е в ход наказателно-правна процедура срещу Застрахования, от решаването на която зависи уреждането на претенцията за получаване на обезщетение, докато тази процедура не приключи.

71. Обезщетението за всяко увредено застраховано имущество се изплаща на: неговия собственик, на изрично упълномощено от него лице или на посочено в застрахователната полица или в добавък към нея трето ползващо се лице или на Застрахователя в определените в настоящите Общи условия случаи. Пълномощността за получаване на застрахователното обезщетение следва да бъде в писмена форма с нотариално заверен подпис.

71.1. В случай на откриване на противозаконно отнето имущество преди изплащането на обезщетение по клаузи В3, В4 и В6, на собственика на застрахованото имущество или на третото ползващо се лице не се изплаща обезщетение по тази клауза. Ако след откриването на имуществото по него бъдат установени вреди, които не са били налични преди противозаконното му отнемане, същите се обезщетяват от Застрахователя.

71.2. След изплащане на застрахователното обезщетение за настъпило застрахователно събитие по клаузи В3, В4 и В6, имуществото бъде открито, обезщетеният собственик е длъжен да уведоми писмено Застрахователя в срок до 5 (пет) дни от узнаването. Застрахователят предоставя на Застрахования десетдневен срок от уведомяването по предходното изречение, в който Застрахованият следва да възстанови полученото застрахователно обезщетение, ако желае да запази собствеността върху имуществото. Обезщетеният собственик следва да заяви писмено решението си пред Застрахователя в този срок. Ако Застрахованият не изпълни задължението си по предходното изречение, Застрахователят има право да прибави собствеността върху имуществото или да се разпорежи с него, като обезщетеният собственик е длъжен да окаже необходимото съдействие.

РАЗДЕЛ XIII. ДАВНОСТ, ПРАВО НА РЕГРЕС

72. Всички права произтичащи от тази застраховка се погасяват с изтичане на 3 (три) години от датата на настъпване на застрахователното събитие.

73. С изплащане на застрахователното обезщетение, Застрахователят встъпва в правата на Застрахования срещу причинителя на щетата, до размера на платеното обезщетение и разходите за определянето му.

73.1. Отказът на Застрахования от правата му срещу трети лица няма сила спрямо Застрахователя за и при упражняване на неговите регресни права.

73.2. Застрахованият, Застрахователят или Третите лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение, са длъжни да съдействат на Застрахователя при упражняване на правата му срещу причинителя на щетата, вкл. като представи всички необходими документи и данни, с които разполага.

РАЗДЕЛ XIV. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

74. По смисъла на тези Общи условия:

74.1. „Застрахован“ е лицето, чието имущество или блага са предмет на застрахователна защита по застрахователния договор и може да бъде физическо или юридическо лице;

74.2. „Трето ползващо се лице“ е лице, различно от собственика на за-

страхованото имущество, но имащо право да получи застрахователно обезщетение при настъпване на застрахователно събитие. Третото ползващо се лице следва да бъде изрично посочено в застрахователната полица или Добавък към нея.

74.3. „Застраховач“ е физическо или юридическо лице, което сключва застрахователния договор за застрахованата страна, като може при условията на застрахователния договор да бъде и застрахован или трето ползващо се лице. Застраховачият може да бъде:

74.3.1. пълномощник - лице, писмено упълномощено да действа като представител на собственика на имуществото подлежащо на застраховане, като в тези случаи договорът се счита за сключен от името и за сметка на Застрахования собственик;

74.3.2. трето лице – неупълномощено от собственика на имуществото подлежащо на застраховане лице, което има всички задължения по договора за застраховка, в това число и задължение за плащане на застрахователната премия. Правото да получи застрахователно обезщетение при настъпване на застрахователно събитие принадлежи на собственика на имуществото или трето ползващо се лице, съгласно уговореното в полицата.

74.3.3. Застрахован - в качеството си на собственик или на лице, което отговаря за застрахованото имущество или ползва същото със знанието и съгласието (изрично или мълчаливо) на собственика, или на някакво вещноправно или облигационно основание.

74.4. Възстановителна стойност – за възстановителна стойност се смята цената за възстановяване на застрахованото имущество с ново от същия вид и качество, в това число всички пристъпи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка. Включват се и стойността на транспортните, монтажните и демонтажни разходи, а също и евентуалните данъци, такси и мита при доставки от чужбина.

74.5. Действителна стойност – стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, вид и състояние. Определя се на база експертна оценка и избрана методика или по друг договорен между страните начин.

74.6. Самоучастие е форма на лично участие на собственика на застрахованото имущество или на третото ползващо се лице, изразяваща се в поемане от него на част от отговорността, в случай на настъпване на застрахователно събитие. Самоучастията може да бъде безусловно и условно.

РАЗДЕЛ XV. ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

75. Застрахователят се задължава да обработва всички лични данни, предоставени му във връзка със застрахователния договор, в съответствие с разпоредбите на Закона за защита на личните данни и Общия регламент относно защита на данните (ЕС) 2016/679.

76. Всички задължения на Застрахования по Раздели V, IX, X и XI са значителни с оглед интереса на Застрахователя по смисъла на чл. 408, ал. 1, т. 3 от КЗ.

77. Всички претенции на Застрахования към Застрахователя и/или спорове относно застрахователното правоотношение се решават доброволно, чрез преговори и в съответствие с настоящите Общи условия и действащото законодателство.

77.1. Възражения срещу решенията на Застрахователя по предявени претенции се подават директно пред Централно Управление, или чрез съответната териториална структура.

77.2. При непостигане на съгласие по доброволен ред, споровете се разглеждат от компетентния софийски съд.

78. Настоящите Общи условия и приложените „Клаузи“ към тях могат да бъдат изменени с решение на Управителния съвет на „Дженерал Застраховане“ АД. Изменението или замяната на общите условия с нови по време на действието на застрахователния договор има сила за Застрахования само ако измененията или новите общи условия са му били дадени и Застрахованият писмено ги е потвърдил.

79. Всички взаимоотношения между страните във връзка с изпълнение на застрахователния договор и настоящите Общи условия се уреждат по взаимно съгласие и в писмена форма. Изменения в застрахователния договор, сключен въз основа на настоящите Общи условия, могат да се извършват по взаимно съгласие чрез подписване на Добавък, който става неразделна част от застрахователната полица.

80. В тези Общи условия заглавията на разделите са указателни и не влияят върху тълкуването на отделните точки.

81. Настоящите Общи условия и приложенията към тях относно основните и допълнителни покритите рискове, писменото предложение - въпросник и описи към него, застрахователната полица и добавъците са неразделна част от застрахователния договор.

82. За броемето на сроковете по тези Общи условия, когато изрично не е указано друго в тях, се прилага чл. 72 от Закона за задълженията и договорите. Навсякъде, където сроковете по тези Общи условия и приложенията към тях са определени в дни, се имат предвид календарни, а не работни дни, освен ако изрично не е посочено друго.

83. За неуредени в тези Общи условия и в застрахователния договор въпроси се прилага Кодекса за застраховането и останалото приложимо гражданско законодателство на Република България.

84. Настоящите Общи условия за застраховка „Имущество за малък и среден бизнес“ са приети от Управителния съвет на „Дженерал Застраховане“ АД с Протокол № 36 от 11.09.2015 г., изменени с Протокол № 17 от 25.04.2016 г., Протокол № 28 от 23.08.2016 г. и Протокол № 28 от 11.10.2017 г. в сила от 06.11.2017 г., Протокол № 40 от 14.12.2018 г. и са в сила от 01.02.2019 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ - КЛАУЗИ**КЛАУЗА А1 - ПОЖАР, МЪЛНИЯ, ЕКСПЛОЗИЯ, ИМПЛОЗИЯ, СБЪЛЪК ИЛИ ПАДАНЕ НА ПИЛОТИРАНО ЛЕТАТЕЛНО ТЯЛО, НЕГОВИ ЧАСТИ ИЛИ ТОВАР**

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за щета на застраховано имущество в резултат на пожар, пряко попадение на мълния, експлозия, имплозия, сблъсък или падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар, и обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застрахованото имущество, в резултат на тези рискове.

2. Дефиниция на покритите рискове.

2.1. Пожар е огън с поява на пламък, възникнал без съобразено за целта огнище или излязъл от него и в състояние да се разпространява чрез собствена енергия. Вредите се изразяват в пълно или частично изгаряне, обгаряне, опушване, овъгляване, плаене или замърсяване от действието на вода, пена или препарати при гасене на пожар.

Застрахователят ще обезщетява Застрахования за щети от пожар или експлозия, възникнали при извършване на огневи дейности само при условие, че е въведена система за издаване на разрешение за извършване на огневи работи, приложима за всички служители и/или външни изпълнители или подизпълнители, изпълняващи огневи работи от какъвто и да е род, в това число, но не ограничени до шлайфане, рязане или заваряване, използване на горелки и пояници, полагање на горещ битум или друга дейност генерираща топлина. Огневите работи се извършват съгласно изискванията на действащата нормативна уредба, само в присъствието на поне един обучен за пожарогасене работник, оборудван с пожарогасител, чието съдържание да е съобразено със средата на работа. Районът на извършване на огневите работи е необходимо да бъде подготвен предварително, след приключване на работата да бъде наблюдаван, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба.

2.2 Мълния (аръм) е съприкосновение между силно наелектризиран облак и земята, между два облака или между отделни части на един и същи облак и има силно разрушително действие. При него се развива висока температура, високо електрическо напрежение и голяма сила на електрически ток, които причиняват щети на имущества, като опушване, запалване и обгаряне при пряко попадение на мълния.

2.3 Експлозия е внезапно и непредвидимо протичаща проява на сила, предизвикана от стремежа на газове, течности или пари и/или техните смеси към разширяване, като резултат от химическа реакция. Експлозията предизвиква счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване, изгаряне, опушване на застрахованите имущества. Обезщетяват се и вреди върху застрахованото имущество в резултат на физическа експлозия на бойлер, но не и повредите по самия него.

2.4 Имплозия е внезапно и взривообразно запълване на обем, който е в състояние на вакуум, т.е. налягането в този обем е по-ниско от обикновеното (атмосферното). Вредите на имущества се изразяват в счупване, натрошаване, изкривяване и разкъсване.

2.5 Падане на пилотирано летателно тяло, негови части или товар предизвиква счупване, натрошаване, изкривяване, запалване или повреждане на имущества.

3. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

3.1. настъпили в резултат на излагане на застрахованото имущество на огън или топлина с цел обработката му или вследствие съприкосновение със силно нагорещ предмет или уред за осветление, отопление, или нагряване;

3.2. нанесени върху електрически съоръжения под въздействието на електрически ток без поява на пламък - напрежение над норманото, дефекти в изолацията, късо съединение, недостатъчен контакт, техническа неизправност на измервателни, регулиращи и предпазни устройства. Ако в резултат на късо съединение възникнат пожар или експлозия, за причинените от тях вреди се изплаща обезщетение.

3.4. причинени от експлозия, съпровождана технологичния процес на някои производства и нямача случаен характер (естествена ферментация, запарване);

3.5. в резултат от палеж, злоумишлена експлозия или други злоумишлени действия, довели до пожар на застрахованото имущество

3.6. от самозапалване на стоково-материални запаси;

3.7. причинени в резултат на прекарани в нарушение на техническите норми и изисквания кабели и проводници по въздуха;

3.8. причинени от избухливи, запалителни, разяждащи и други опасни вещества, както и в резултат на съвместно съхранение на вещества, които са несъвместими по своите химически свойства, поставени в близост до застраховани имущества в несъответствие със стандартите и изискванията на компетентните органи (РСФС и др.) или причинени от прахообразни и газообразни вещества, изхвърлени в атмосферата от различни видове производства.

Изключенията по т. **3.1, 3.2 и 3.4** не се прилагат в случаите, когато вредите са резултат от настъпило върху други имущества и покрито по основното покритие събитие.

КЛАУЗА А2 - РАЗХОДИ ЗА РАЗЧИСТВАНЕ

Разходите за отстраняване и разчистване на отломки, развални и остатъци от застраховано имущество в резултат от настъпило застрахователно събитие се обезщетяват от Застрахователя в рамките на общата застрахователна сума по полицата, като лимитът на отговорност за всички събития по тази клауза е до 5% от нея, но не повече от 10,000 лева.

КЛАУЗА Б1 - БУРЯ, ГРАДУШКА, ПРОЛИВЕН ДЪЖД, СНЯГ, ЛЕД И ДРУГИ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на: **буря (падане на дървета и клони), градушка, проливен дъжд, увреждане от тежест при естествено натрупване на сняг или лед и/или измръзване.**

2. Дефиниция на покритите рискове.

2.1. Буря е обусловено от времето движение на въздуха при скорост на вятъра над 15 м/сек. За буря се смятат още: ураган, вихрушка и смерч.

2.1.1. Вредите се изразяват в събаряне, счупване, скъсване, разкъсване, откъсване, отнасяне и други механични повреди или унищожаване на имущество, а събитието се удостоверява с документ от ХМС. Ако скоростта на вятъра на мястото на вредата не може да се удостовери с документ, издаден от специализирани служби, то Застрахованият следва да докаже, че:

2.1.1.1. движението на въздуха в непосредствена близост до мястото на застраховката е причинило вреди на сгради, били преди събитието в безупречно състояние или върху други устойчиви обекти или

2.1.1.2. вредите при поддържани в безупречно състояние сгради са могли да бъдат причинени само от буря.

2.1.2. Обезщетяват се щетите, непосредствено причинени от бурята, както и тези от паднали върху застрахованото имущество части от сградата, дървета или клони.

2.2. Градушка е валеж от ледени зърна или парчета. Преките вреди се изразяват в счупване, натрошаване или други механични повреди на имущества, а косвените в измокряне след счупване на стъкла, цигли, керемиди и други.

2.3. Проливен дъжд е падане на големи количества валеж за кратко време. Щетите, нанесени на имущества от проливен дъжд, се изразяват в измокряне, наводняване или затлачване. За проливен дъжд се приема валеж, надвишаващ стойностите на показателите, посочени в таблицата по-долу:

Проливен дъжд			
Време	Валеж (л./кв.м.)	Време	Валеж (л./кв.м.)
5 мин.	2	50 мин.	11
10 мин.	4	1 час	12
15 мин.	5	2 часа	18
20 мин.	6	4 часа	27
25 мин.	7	8 часа	35
30 мин.	8	12 часа	45
35 мин.	9	18 часа	52
40 мин.	10	24 часа	60

2.4. Увреждане от удар или тежест при естествено натрупване на сняг и/или лед се изразява в събаряне, срутване или деформиране на сгради, съоръжения или инсталации, както и повреждане на имущества, намиращи се в тях на съхранение, независимо дали снегот и паднал за кратко време в обилно количество или неговото натрупване е образувано в резултат на навяване от вятър. Тук се включват и вреди върху застраховани имущества от естествено образуван лед или натрупан сняг или удар върху тях от такива, което причинява тяхното увреждане.

2.5. Измръзване (замръзване) се получава, когато температурата на въздуха се понижави под 0°С, вследствие на което имущества се развалят, повреждат или унищожават. По отношение на вреди, причинени на краткотрайни материални активи (стоки, материали), застрахователят изплаща обезщетение, при условие че застрахованият е спазил всички изискуеми правила и норми за тяхното съхраняване.

3. Специални изключения:

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

3.1. върху имущества, намиращи се на открито, ако същите поради тяхното естество е следвало да се съхраняват в закрити помещения, с изключение на външни части на сгради (напр. табелки, неоновы инсталации, тенди, антени и други подобни);

3.2. в резултат на проникване на дъжд, град, сняг или нечистотии през оставени незатворени прозорци, външни врати или през други отвори на сградата, освен ако същите не са направени от бурята или градушката и ако едновременно с тях е била причинена вреда върху сградата;

3.3. в резултат на повредени и неподдържани покриви, врати и прозорци и други съоръжения на сгради и други обекти;

3.4. на изкопи, строителни обекти, открити за ремонт строежи, независимо дали са в активен процес на изграждане/ремонт или не, а също и на намиращите се в тях други имущества.

3.5. причинени от тежест при натрупване на сняг или образуване на лед чрез намесата на човек или вреди, които не биха възникнали, ако за имуществото е положена грижа на добър стопанин.

3.6. причинени от измръзване (замръзване) на части от сграда, машини, съоръжения, инсталации, изкопни и строителни работи, които поради тяхното естество и предназначение постоянно са изложени на атмосферните условия.

3.7. причинени от подпочвени води, дори и същите да са образувани в следствие на проливен дъжд, наводнение или полене на сняг и лед.

3.8. причинени, когато не са взети разумните и обичайни предпазвателни мерки от страна на Застрахования за предотвратяване на

измръзването или същото е могло да бъде предвидено, както и неспазиане на нормативните определения или посочени от производителя изисквания за съхранение.

3.9. в резултат на овлажняване, мухлясане, гниене на гърбен материал, корозия на метални части, разрушаване на мазилки или отслабване на зидове и стени в резултат на бавното и продължително действие на подпочвена влага.

КЛАУЗА Б1-1 - НАВОДНЕНИЕ, ВСЛЕДСТВИЕ НА ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на **наводнение от природни бедствия**.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. Наводнение, вследствие на природни бедствия е разливане на големи количества водни маси в резултат на проливни, интензивни или продължителни валежи от всякакъв вид, на бързото топене на сняг, на разливания на реки извън обичайните им корита, на преливане на язовири, езера и канали.

2.2. Вредите се изразяват в намокряне, затлачване, събаряне, отнасяне на застраховани имущества или наводняване на избени и други помещения.

2.3. Всички щети, възникнали в рамките на 504 часа, считано от първото наводнение на територията, в която се намира местонахождението на застрахованото имущество, ще се считат за увреждане от едно събитие.

3. Специални изключения

Освен посочените в Раздел III случаи, по тази клауза не се покриват щети на застрахованите имущества:

3.1 когато щетите са възникнали непосредствено след сключване на застраховката и при условие, че същата е била сключена след обявяване на бедствено положение за територията, на която се намира местонахождението на застрахованото имущество и бедственото положение не е било отменено преди настъпването на вредите. Това изключение не се прилага, ако има постъпило искане за застрахователно покритие по клауза Б1-1 преди обявяване на бедственото положение от съответните държавни и/или общински власти.

3.2 когато щетите са в резултат на овлажняване, мухлясане, гниене на гърбен материал, корозия на метални части, разрушаване на мазилки или отслабване на зидове и стени в резултат на бавното и продължително действие на подпочвена влага.

КЛАУЗА Б2 - СВЛИЧАНЕ И СРУТВАНЕ НА ЗЕМНИ ПЛАСТОВЕ И ПОДПОЧВЕНИ ВОДИ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на **свличане или срутване на земни пластове и/или увреждане от действията на подпочвени води**.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. Свличане на земни пластове е природо обусловено откъсване и бавно движение от естествен геоложки процес на земни маси по склонове и откоси, които под действието на собствената си тежест и/или на тежести над или под земната повърхност води се откъсват и движат.

2.1.1. Вредите се изразяват в скъсване, напукване, пропадане или разрушаване на основи, стени и тавани на сгради, повреждане или разрушаване на съоръжения и инсталации, затрупване на имущества и др.

2.2. Срутване на земните пластове се изразява във внезапно, бързо и еднократно падане на големи земни или скални маси от планински масиви или от брегове, вследствие на изветряването на скалите, отслабването на вътрешните им връзки и дълбокото им напукване.

2.2.1. Вредите се изразяват в счупване, натрошаване, засипване, повреждане или унищожаване на имущества.

2.3. Увреждане от действията на подпочвени води. Подпочвени са водите, които се съдържат в земните пластове. Характерно за тях е наличието на водно ниво, водни струи или воден поток в почвената или скалната среда. Обикновената влага, свързана с подпочвените частици и необразуваща водно ниво, не е подпочвена вода.

2.3.1. Вредите се изразяват в подкопаване основите на сгради и съоръжения, увреждане на подземни съоръжения и комуникации и на намиращите се в тях инсталации, намокряне на сутерени и намиращите се в тях имущества, които се разрушават, деформират, в резултат на внезапното им появяване.

3. Специални изключения:

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

3.1. настъпили в резултат на свличане на земни пластове в райони, които предварително (преди или по време на сключване на застраховката) са установени като свлачищни от компетентните органи;

3.2. върху дворове, паркинги, пътища, тротоари, външни стени (подпорни, терасовидни или други подобни, които не са конструктивен елемент на сградата), порти или огради, освен ако същите са застраховани;

3.3. предизвикани от падането на скални и/или земни маси и други вследствие на експлозии, извършени по нареждане на властите;

3.4. вследствие свличане и срутване от антропогенен характер;

3.5. причинени от или представляващи:

3.5.1. нормално слягане на нови постройки, съоръжения или инсталации;

3.5.2. слягане или движение на изкуствени насипи;

3.5.3. морска или речна брегова ерозия;

3.5.4. некачествено проектиране, изпълнение или използване на дефектни материали;

3.5.5. пожар, експлозия, земетресение или изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди;

3.6. вреди, произтичащи от:

3.6.1. разрушаване, строителство, реконструкция или ремонт на имущество и/или други обекти, намиращи се в близост до него;

3.6.2. изкопни строителни работи или изкопни работи в различни видове кариери;

3.6.3. свличания или пропадания на земни пластове в рудници и галерии на мини;

3.6.4. свойството на някои глинести, лъсови и други почви да се свиват или набъбват през различните сезони на годината поради изменение на почвената влага;

3.7. възникнали в резултат на наводняване на изкопни или строителни работи от подпочвени води, възникнали по време на тяхното изпълнение или докато са спрени от строеж;

3.8. овлажняване, мухлясане, гниене на гърбен материал, корозия на метални части, разрушаване на мазилки или отслабване на зидове и стени в резултат на бавното и продължително действие на подпочвена влага.

КЛАУЗА Б3 - ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на **земетресение**.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. Земетресение е вертикални или хоризонтални вълнообразни разтърсвания на земни пластове, причинени от внезапни естествени размествания и разломвания в земната кора или в по-дълбоки зони на земята.

2.2. По условията на настоящата клауза се покриват вредите върху застрахованото имущество, резултат от земетресението. Застрахователят обезщетява само вреди, за които са били предявени самостоятелни претенции за обезщетение, като вредите, възникнали в рамките на 168 часа от първия трус ще се считат за вреди в резултат на едно събитие.

3. Специални изключения

Освен посочените в Раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

3.1. върху фрески, стенописи, стъклописи и други декоративни елементи;

3.2. върху резервоари и инсталации за вода, прикрепени към сградите, извън дворовете, стълбищата или други външни структури (освен ако не е специално договорено при допълнителни условия и срещу заплащане на допълнителна застрахователна премия).

КЛАУЗА Б5 - ИЗТИЧАНЕ НА ВОДА И ПАРА

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на **изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди**.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. Покриват се щети, вследствие изтичане на вода и пара от резервоари, тръбни инсталации и включените към тях уреди, които се получават при спукване, избиване, пробиване или счупване на резервоар, инсталация или включените към тях уреди, в резултат на което се нарушава тяхната нормална експлоатация. Инсталациите могат да бъдат водопроводни, паропроводни, канализационни, отоплителни (на вода или пара), климатични, включително свързани с водопроводната мрежа, спринклерни/пожарогасителни, а също и инсталации за подгряване на вода чрез слънчеви елементи.

2.2. Щетите се изразяват в намокряне, наводняване, повреждане или унищожаване на застрахованото имущество.

3. При наличие на увредено от намокряне друго застраховано имущество, Застрахователят покрива и щетите върху самите уреди и инсталации, освен ако същите не са увредени от износване, корозия или фабричен дефект.

4. Разходите за разкриване и закриване на инсталациите във връзка с настъпилото събитие се покриват до 5% от застрахователната сума на веднъжното имущество.

5. Спринклерните инсталации включват: самия спринклер, резервоари за вода, разпределителни, алармени и помпени инсталации, вентили, други арматури и допълнителни тръбопроводи, обслужващи предимно спринклерната инсталация. Покриват се щетите върху застрахованото имущество, вкл. разходите за ограничаването или намаляването им.

6. Спринклерната инсталация трябва да бъде в техническа изправност и съгласно изискванията да бъде периодично проверявана от компетентните за тази цел органи.

7. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

7.1. в резултат на авария, настъпила при строителни или ремонтни работи, както и вследствие на монтажни работи на топломери, водомери, разпределители, вентили и др. подобни, а също и в резултат на аварии, настъпили при извършване на проби в застрахования имот;

7.2. върху неизползвани, оставени без надзор или недовършени сгради, а също и върху намиращите се в тях имущества;

7.3. в резултат на провеждане на тестове, техническа поддръжка и/или профилактика на спринклерни или други инсталации за разпръскване на вода;

7.4. в резултат от разливане на вода, включително при миене;

7.5. в резултат на забравени отворени чешми и кранове;

7.6. резултат от потъване или срутване на земни пластове, освен ако не са причинени от изтичане на вода;

7.7. причинени от влага или плесен.

7.8. които са следствие на запушване или затлачване на канализационни инсталации в сградите.

7.9. на вкопани басейни или фонтани, причинени от хидростатично налягане.

КЛАУЗА Б6 - УДАР ОТ ТРАНСПОРТНО СРЕДСТВО И ЩЕТИ В РЕЗУЛТАТ НА АВАРИЯ НА ТОВАРО-РАЗТОВАРНИ МАШИНИ, УДАР ОТ ЖИВОТНО

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество вследствие на **удар от превозно средство и/или авария с товарни и разтоварни машини при товарене и разтоварване, както и вреди от удар от животно.**

2. Дефиниция на покритите рискове:

2.1. „**Авария с товарни и разтоварни машини**“ е сблъскване на същите по време на работа с подвижни или неподвижни предмети, падане, обръщане, дерайлиране, скъсване на въжета или счупване на части и детайли. Вредите по застрахованото имущество се изразяват в механични повреди, като счупване, натрошаване, разпльаване или друго.

2.2. „**Удар от превозно средство или животно**“ е щета на имущество, нанесена от удар/сблъскване на ППС, вкл. и релсово или от животно, собственост или под контрола на трети лица. Щетите по застрахованото имущество се изразяват в механични повреди, като счупване, натрошаване, разпльаване или друго.

3. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

3.1. които са причинени върху имущества поради неправилно и/или недостатъчно закрепване;

3.2. предизвикали аварията на товарна или разтоварна машина;

3.3. които са нанесени от събитие върху авариралата товарна или разтоварна машина;

3.4. които са причинени, предизвикани или утежнени поради липсваща, недостатъчна и/или неподходяща квалификация на оператора на машината;

3.5. причинени поради управление на машината след употреба на алкохол или други упойващо вещества от оператора;

3.6. причинени от оставена без надзор товарна или разтоварна машина или ръчно товарене или разтоварване;

КЛАУЗА Б7 - КЪСО СЪЕДИНЕНИЕ И ТОКОВ УДАР

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на **токов удар, свръхнапрежение, индукция, непряко попадение на мълния или късо съединение** в рамките на договорените в застрахователната полица лимити на отговорност.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. „**късо съединение и токов удар**“ е протичане на ток със стойности, за които електрическата верига не е била проектирана, дължащо се на случайно създадена връзка между две точки с различен потенциал, в частност между изводите на захранващ източник (късо съединение), или на подаване от мрежата на ток с по-високо напрежение от стандартното, или на индукция вследствие удар от мълния (токов удар). Вредите се изразяват в механични деформации и разрушения, обгаряния, повреди и изменения на техническите характеристики на застрахованото имущество.

3. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

3.1. щети или загуби, дължащи се на собствен недостатък на включената в обекта на застраховане електронна техника/оборудване, включително производствен дефект;

3.2. настъпили в резултат на изследвания, опити, проби или изпитания, в които застрахованите имущества се подлагат на натоварвания над нормалната за тяхната експлоатация;

3.3. за вреди или загуби, за които на законно или договорно основание може да бъде потърсена отговорност от търговеца, доставчика или производителя на пострадалото имущество;

3.4. вследствие на неизправности на електрически уреди, остаряла или повредена електрическа инсталация или изолация, предпазители с не-стандартно висока проводимост и др. подобни, които следва да са били отстранени от Застрахования.

4. По тази допълнителна клауза се договаря минимално безусловно самоучастие от 5% от всяка една щета, но не по-малко от 100 лв.

5. Застрахователното покритие по тази клауза е валидно при изпълнение на следните условия:

5.1. за обекти с непроизводствено предназначение - в случай че са с осигурена мълниезащита и заземяване на електрическата инсталация на сградата;

5.2. за обекти с производствено предназначение - в случай че са с осигурена дефектно-токова защита, мълниезащита и заземяване на електрическата инсталация на сградата.

КЛАУЗА Б8 - ДЕЙСТВИЕ НА МОРСКИ ВЪЛНИ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на действието на морски вълни.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. **Морски вълни** са непрекъснато сменящо се състояние на водни маси в резултат на силен вятър, колебания в атмосферното налягане,

приливи и отливи, подводни земетресения, вулканични изригвания и дру- ги. Щетите се изразяват в разрушаване, унищожаване или повреждане на сгради и имущества, изградени или намиращи се за ползване или за съхранение на бреговата линия.

3. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива щети:

3.1. причинени от морска брегова ерозия.

3.2. върху имущества, намиращи се на бреговата линия, за които не са взети мерки за правилното им съхранение и стопанисване.

КЛАУЗА Б9 - РАЗХОДИ ЗА АЛТЕРНАТИВНО НАСТАНЯВАНЕ

1. По тази клауза Застрахователят осигурява покритие за целесъобразните и необходими разходи, извършени от Застрахования за настаняване на неговите клиенти, отседнали в застрахования обект в друг от аналогичен вид, условия за настаняване и качество на обслужването, при условие че:

1.1. необходимостта от настаняването е породена от невъзможността на клиентите да ползват застрахованите помещения, вследствие на проявил се риск от основното покритие на договора за застраховка.

1.2. настаняването на клиентите на застрахования обект е неизбежно, поради невъзможност да бъдат настанени в други помещения в застрахования обект.

2. Застрахователят обезщетява Застрахования за разходите за настаняване на клиентите му в друг обект от аналогичен вид до възстановяване на щетите в застрахования обект и/или до изчерпване на договорената лимит на отговорност. Застрахователят няма да бъде отговорен за частта от разходите, надхвърлящи договорената застрахователната сума.

КЛАУЗА Б10 - ЗАГУБА НА ДОХОД ОТ НАЕМ

1. Застрахователят обезщетява Застрахования за претърпяна загуба на доход от наем на застрахованото недвижимо имущество при следните условия:

1.1. Загубата на наем е пряко следствие на проявил се риск от основното покритие на договора за застраховка, водещ до невъзможността да се ползват застрахованите помещения, за които претенцията на Застрахования е доказана по основание.

2. Лимитът на отговорност на Застрахователя се договаря в застрахователната полица без прилагане на пропорционално обезщетяване при подзастраховане, като:

2.1. максималният срок, за който Застрахователят ще дължи обезщетение, не може да надхвърля 12 месеца от датата на настъпване на застрахователното събитие;

2.2. срокът на обезщетяване се лимитира от датата на техническа готовност и изправност на увреденото недвижимо имущество;

2.3. за доказване размера на претенцията, Застрахования следва да представи на Застрахователя заверено копие на договор за наем на недвижимото имущество;

3. Специално изключение

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят няма да обезщетява Застрахования за щети, причинени, породени и/или утежнени поради виновното поведение на наемателя (наемателите) на застрахованите недвижими имущества.

КЛАУЗА Б11 - ЩЕТИ ПРИ ПРОМЯНА НА АДРЕС

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за **пълна загуба или частична щета на застраховано имущество, настъпила при превозването му във връзка с промяна на адреса на застрахованата, в резултат на пътнотранспортно произшествие или авария на транспортиращото превозно средство, както и при товаренето и разтоварването му.**

1.1. Застраховани по тази клауза са само записаните в Приложение към съответния Добавък имущества.

1.2. Настоящата клауза е в сила само за срока на съответния Добавък и след внасяне на пълния размер на дължимата по него премия.

2. Специални изключения

Освен в посочените в раздел IV случаи, по тази клауза не се обезщетяват вреди, настъпили:

2.1. в резултат от дефектно или неподходящо опаковане или закрепване, както и при неправилно товарене или разтоварване;

2.2. в резултат от кражба чрез взлом, грабеж, вандализъм, изчезване, липса или необяснима загуба, както и след кражба или грабеж на цялото МПС, превозващо имуществата;

2.3. върху компютърна техника, произведена на изкуството, пари, чекове, документи, пощенски записи или счетоводни книги, както и върху скъпоценни метали и камъни, бижута, часовници, кожи и изделия от тях;

3. Застрахованият е длъжен:

3.1. да опакова, закрепва, натовари и разтовари по подходящ начин транспортираните имущества;

3.2. при настъпване на покрито по настоящия допълнителен риск застрахователно събитие да вземе всички необходими и възможни мерки за запазване и безопасно съхраняване на превозваните имущества.

4. По този риск се прилага задължително самоучастие на Застрахования в размер на 10% (десет процента) от размера на обезщетението във всяка вреда.

КЛАУЗА Б12 - СТАЧКИ И БУНТОВЕ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество вследствие

Въстания, граждански вълнения, бунтове, размирици, преврати, безредици, стачки.**2. Дефиниция на покрития риск:**

2.1. По допълнителната договореност и въпреки изключенията, описани в Общите условия, Застрахователят обезщетява Застрахования при възникване на преки материални щети върху застрахованите имущества, причинени от трети лица при въстания, граждански вълнения, бунтове, размирици, преврати, безредици и стачки при условие че увреденото застраховано имущество при огледа на вредите е налице.

2.2 Не се считат за трети лица Застрахованият, негови работници и служители, членове на неговото семейство или домакинство, както и лица, които работят под негов контрол.

3. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза не се обезщетяват вреди, настъпили:

3.1. в резултат или във връзка с извършването на кражба чрез взлом;

3.2. настъпили в необитаеми помещения (помещения, оставени без надзор или охрана в продължение на повече от 15 дни);

3.3. изразяващи се в липси;

КЛАУЗА B13 - ДЕКЛАРИРАНЕ НА МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

1. При сключване на застрахователния договор Застрахованият посочва максимална стойност на материалните запаси, която желае да застрахова. Тази стойност се записва в застрахователната полица и тя определя максималната отговорност на Застрахователя.

2. В застрахователната полица се начислява депозитна премия в размер на 50% от дължимата за тази договорена сума годишна премия, която се издължава съгласно посочените в полицата срокове и е минимална.

3. Застрахованият е длъжен да декларира пред Застрахователя стойността на наличните материални запаси към договорения за това ден в рамките на 10 (десет) дни или друг договорен срок след този ден.

Ако поредната декларация за новата стойност на материалните запаси не постъпи в рамките на договорения за това срок, то се приема, че тази стойност е равна на последната декларирана такава.

4. Стойността на материалните запаси към дата за деклариране трябва да се обявява в пълен размер и когато надхвърля записаната в договора застрахователна сума. В такъв случай:

4.1. Застрахованият може заедно с декларацията да предложи завишаване на застрахователната сума до размера на новата стойност на материалните запаси. Това не води до автоматичното ѝ завишаване. Предложението влиза в сила от датата на постъпване на декларацията. Ако в срок от три дни Застрахователят не отклони предложението писмено, то се счита за прието. За допълнителната застрахователна сума Застрахованият дължи допълнителна премия пропорционално на изтеклия период на застраховката.

4.2. При нежелание на Застрахования да завиши застрахователната сума или предложението му бъде отклонено от Застрахователя, до следващата декларация при застрахователно събитие действителният размер на вредата ще бъде редуциран с отношението на валидната застрахователна сума към последната декларирана стойност на материалните запаси.

5. Застрахованият трябва незабавно да уведоми Застрахователя, ако вследствие на грешка (писмена, аритметична или поради друга основателна причина) е декларира грешно застрахователната стойност на материалните запаси. Ако междуременно настъпи застрахователно събитие, Застрахованият трябва документално да докаже допуснатата в Декларацията грешка.

6. Обезщетението в случай на застрахователно събитие е до действителния размер на вредите, но не повече от валидната към датата на събитието застрахователна сума. Ако последната декларирана стойност на материалните запаси е по-ниска от стойността им към датата, за която е декларирана, действителният размер на вредите ще бъде редуциран с отношението на тази декларирана сума към истинската стойност на материалните запаси към датата на деклариране, която стойност се установява посредством счетоводната документация.

7. Окончателната премия се изчислява в края на застрахователния период, въз основа на средно претелената от декларираните стойности на материалните запаси и съответното тарифно число, като така получената премия се сравни с вече платената. Разликата за донасяне трябва да бъде преведена от Застрахования до 15 дни след получаване на писмено уведомление за размера на същата. Окончателната премия не може да бъде по-малка от депозитната.

КЛАУЗА B1 - ВАНДАЛИЗЪМ /ЗЛОУМИШЛЕНИ ДЕЙСТВИЯ НА ТРЕТИ ЛИЦА

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество вследствие **вандализъм /злоумишлени действия на трети лица/**.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. Вандализъм /злоумишлени действия на трети лица/ по смисъла на тези Общи условия съставляват злоумишлени, противообществени действия на трети лица, изразяващи се в умислено унищожаване или повреждане на чуждо имуществено благо, включително умислен палеж или умислено използване на взривни устройства и материали.

3. Застрахователят обезщетява Застрахования при възникване на вреди, причинени пряко от злоумишлени действия на трети лица, включително злоумишлена експлозия, водещи до разрушаване или увреждане (механично и химично) на застрахованото имущество, което при огледа на вредите трябва да е налице.

4. Не се считат за трети лица Застрахованият, негови работници и

служители, членове на неговото семейство или домакинство, както и лица, които работят под негов контрол.

5. За доказване на претенцията си по основание Застрахованият е длъжен да предостави на Застрахователя заключително постановление на органите на предварителното производство или прокуратурата или съдебен акт срещу причинителя на вредата.

6. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива вреди:

6.1 в резултат или във връзка с извършването на кражба чрез взлом;

6.2 настъпили в необитаеми помещения (помещения, оставени без надзор или охрана в продължение на повече от 15 дни);

6.3 причинени пряко или непряко от експлозия, извършена по нареждане на властите.

7. По тази клауза се прилага задължително безусловно самоучастие на застрахования в размер на 5 % от всяка вреда, но не по-малко от 100 лв.

КЛАУЗА B2 - СЧУПВАНЕ НА СЪТЪКЛА, ВИТРИНИ, РЕКЛАМНИ НАДПИСИ И ТАБЕЛИ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за щети на имущество, изразяващи се в счупване на стъкла на прозорци, витрини, рекламни табели и надписи в резултат на причини, непосочени по-долу като изрично изключения.

2. Обезщетението по тази клауза до размера на договорения лимит на отговорност по тази клауза, без прилагане на подзастраховане.

3. При счупване на стъкла, резултат на събитие, покрито по други клаузи, включени в застрахователната полица, Застрахователят изплаща обезщетение по съответната клауза.

4. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива вреди:

4.1. възникнали при извършване на ремонти, реконструкции или промени на мястото на застраховката или рекламните надписи и табели;

4.2. съществуващи преди началото на застраховката;

4.3. последица от слягане на рамките и укрепващите стъклата конструкции в гаранционния период, след ремонт или първоначално предаване на сградата за експлоатация;

4.4. възникнали върху неукрепени стъкла;

4.5. в резултат на станало течение от незатворени врати и прозорци.

4.6. настъпили в необитаеми помещения (помещения, оставени без надзор или охрана в продължение на повече от 15 дни);

4.7. настъпили в резултат на естествено износване на електрическата или механическа част по рекламните знаци и табели;

4.8. в резултат на пръсване на осветителни тела в рекламни знаци и табели;

КЛАУЗА B3 - КРАЖБА ЧРЕЗ ВЗЛОМ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на кражба чрез взлом или опит за такава.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. Кражба чрез взлом е отнемането или опит за такова на застраховано имущество от владението на Застрахования, без негово съгласие, с намерение за противозаконно присвояване чрез разбиране, разрушаване, повреждане или подкопаване на прегради (врати, прозорци, стени, тавани и подове), трайно направени за защита на застрахованото имущество, съгласно чл.195, ал.1, т. 3 от Наказателния кодекс.

2.2. По тази клауза застрахователят покрива допълнително и повреди по конструкцията на сградата, вследствие на взломните действия, както и разходите за смяна на увредените заключващи устройства в сградата. Отговорността на застрахователя по това допълнително покритие е ограничена до не повече от 10 % от общата застрахователна сума по тази клауза.

3. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не покрива вреди:

3.1. кражбата чрез взлом е извършена от лица, обитаващи сградата със знанието и/или съгласието на Застрахования;

3.2. към датата на събитието входните врати, прозорци или други изходни места на сградата /помещението/, както и витрините, при наличието на такива, не са били осигурени с декларираните при сключване на застраховката предпазни съоръжения /включително аларми, СОТ, физическа охрана/ и заключващи устройства или същите не са били заключени/ задействани или не са били изправни;

3.3. застраховка срещу кражба на алкохолни напитки, цигари, пари, бяла и черна техника, които не се съхраняват в масивни помещения или помещенията нямат СОТ.

3.4. сградата /помещението/, където се съхранява застрахованото имущество, е останала необитаема /непосещавана/ в срок, по-голям от 15 дни, предшествващ кражбата, освен ако не е обезопасена с действаща сигнално - охранителна техника, свързана с органите на полицията или с охранителна компания.

4. По тази клауза се прилага задължително безусловно самоучастие на застрахования в размер на 5 % от всяка вреда.

КЛАУЗА B4 - ГРАБЕЖ

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на **грабеж**.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1. „Грабеж“ е

2.2.1. когато при противозаконно отнемане на застраховано имущество извършителят употребява сила или заплаха. За да изключи съпротивата на Застрахования, членове на неговото семейство или домакинство или на лица, които са в договорни отношения с него за полагане на труд или извършване на работа на мястото за застраховката. Под „заплаха“ се разбира застрашаване с такова непосредствено действие, което излага на тежка опасност живота или здравето на Застрахования или посочените по-горе лица.

2.2.2. когато застрахованите вещи са били отнети от Застрахования или лицата по-горе, като те са били приведени в безсъзнание или поставени в беззащитно състояние.

2.2.3. грабеж е и всяка кражба, при която завареният на мястото на престъплението извършителят употребява сила или заплаха, за да запази владението си върху откраднатите вещи.

3. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза Застрахователят не обезщетява загуби:

3.1. когато ограбеното имущество се е намирало извън помещението или хранилището, където е следвало да се съхранява;

3.2. застрахователното събитие е било усценено.

4. По тази клауза се прилага задължително безусловно самоучастие на застрахования в размер на 5 % от всяка вреда.

КЛАУЗА В5 - КРАЖБА ЧРЕЗ ВЗЛОМ ИЛИ ГРАБЕЖ НА ПАРИ В КАСА И/ИЛИ ТРЕЗОР

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на **кражба чрез взлом или грабеж парични средства, съхраняващи се в каси, сейфове или трезори**, които отговарят на следните изисквания:

1.1. помещенията, в които се намират касите следва да бъдат с масивни врати, секретни брави и прозорци със солидни решетки и заключалки.

1.2. имуществовата да се съхраняват в заключващи се масивни метални каси, сейфове, трезори или други специални хранилища, гарантиращи повишена сигурност, вградени в сградите по начин, изключващ цялостното им демонтиране и изнасяне съгласно нормативните изисквания;

2. Специални изключения

Освен посочените в раздел IV случаи, по тази клауза, Застрахователят не покрива вреди, когато:

2.1. кражбата е извършена чрез преминаване през незаключени посредством заключващи устройства врати и други проходими места на сградата;

2.2. използваните врати и сейфове не отговарят на изискванията за сигурност, договорени при сключване на застраховката;

2.3. използваните каси или сейфове са оставени незаключени.

3. По тази клауза се прилага задължително безусловно самоучастие на застрахования в размер на 5 % от всяка вреда.

КЛАУЗА В6 - КРАЖБА ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКО СРЕДСТВО

1. По тази клауза Застрахователят обезщетява Застрахования за пълна загуба или частична щета на застраховано имущество в резултат на кражба, извършена чрез използване на техническо средство.

2. Дефиниция на покрития риск:

2.1 Кражба чрез техническо средство е отнемането на застраховано имущество от владението на Застрахования, без негово съгласие, с намерение за противозаконно присвояване чрез разбиране или отключване със специално техническо средство на сейф, трезор или друго хранилище в застрахованите помещения след проникване в тях чрез кражба чрез взлом, ако за извършването на кражбата е използвано техническо средство, съгласно чл.195, ал.1, т. 4 от Наказателния кодекс.

3. Специални изключения

Освен в посочените в раздел IV случаи, по тази клауза не се обезщетяват вреди, настъпили в резултат на:

3.1. всяко действие или бездействие, извършено с груба небрежност от застрахования или ползващото лице или техни свързани лица, при което съответното лице е могло да предвиди или предотврати настъпване-

то на застрахователно събитие или да намали вредите от него, но не е положило дължимата грижа за това.

3.2. липса на имущество с неустановена причина, включително липси, установени при инвентаризация.

4. Застрахователното покритие по тази клауза е с включено безусловно самоучастие на застрахования в размер на 5 % от всяка щета.

КЛАУЗА Г1 - ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ

1. По тази клауза се застрахова гражданската отговорност на Застрахования за причинени щети на имущество на трети лица в резултат на настъпили застрахователни събития от застрахованото имущество, покрити по рисковете, посочени в застрахователната полица.

1.1. Отговорността на Застрахователя е до действителния размер на вредите, но не повече от размера на договорения лимит за едно събитие и общо за всички застрахователни събития, настъпили през срока на застраховката и покрити по тази клауза.

КЛАУЗА Е - ПРЕНΟΣИМА ЕЛЕКТРОННА ТЕХНИКА/ОБОРУДВАНЕ ИЗВЪН ЗАСТРАХОВАНИТЕ ПОМЕЩЕНИЯ

1. С настоящата клауза се договаря, че покритието по застраховката се разширява за загуби или вреди на застрахована преносима електронна техника/оборудване, в резултат от покрит по полицата риск, докато същите се намират или се транспортират в рамките на Р. България, освен ако в полицата не е уговорено друго.

2. По смисъла на настоящата клауза:

2.1. „**преносима електронна техника/оборудване**“ са нестационарно инсталирани /работещи/ съхранявани технически средства/оборудване. За преносима електронна техника и оборудване се приема всеки вид електронна техника/оборудване, извършването на чиято основна дейност /работа/ налага физическото ѝ преместване извън местоположението на застрахованите имущества.

3. Специални изключения

Наред с изключенията по приложимите Общи условия, по тази клауза няма да се обезщетяват вреди или загуби:

3.1. възникнали, докато преносима електронна техника/оборудване е оставена без наблюдение, освен когато е заключена в помещенията на сграда или в моторно превозно средство, на място където не може да се види отвън (например в багажник или жабка);

3.2. дължащи се на каквато и да е причина докато преносимата електронна техника / оборудване е пренасяна чрез въздухоплавателни средства или плавателни съдове;

3.3. в резултат от всякакъв вид компютърни вируси и неоторизиран достъп на трети лица по електронен път;

3.4. на сменяеми части и консумативи, както и на всички други части от застрахованата преносима електронна техника/оборудване, които по естеството на своята изработка, предназначение или експлоатация подлежат на бърза амортизация, освен ако те бъдат засегнати от покрит по полицата пълна загуба или вреда на застрахованите преносима електронна техника и оборудване.

4. Самоучастие

По тази допълнителна клауза се договаря минимално безусловно самоучастие в размер на:

4.1. 25% от всяка една щета в резултат от покрит риск по клаузи В3 - „Кражба чрез взлом или опит за такава“, В4 - „Грабеж“ или В6 - „Кражба, извършена с използване на техническо средство“;

4.2. 5% от всяка една щета, но не по-малко от 100 лв. по всички останали клаузи и допълнителни покрития, различни от посочените в предходната подточка.

5. Задължения на застрахования

Застрахователят ще изплати на застрахования обезщетение само в случаите, в които застрахованият е транспортирал, използвал, съхранявал преносимата си електронна техника/оборудване в съответствие с техническите условия и изисквания на производителя за нормалното му функциониране и при условие че не го е поставил злоумишлено в среда, неподходяща (с пряко или косвено вредно въздействие) за транспортиране/ работа/ съхранение, която може да навреди на нормалното му функциониране.